

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (pirmoji kolegija) NUTARTIS

2016 m. rugsėjo 28 d.*

„Ieškinyš dėl panaikinimo — Augalų apsaugos produktai — Veiklioji medžiaga sulfoksafloras — Įtraukimas į Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedą — Tiesioginės sąsajos nebuvimas — Nepriimtinumai“

Byloje T-600/15

Pesticide Action Network Europe (PAN Europe), įsteigta Briuselyje (Belgija),

Bee Life European Beekeeping Coordination (Bee Life), įsteigta Louvain-la-Neuve (Belgija),

Unione nazionale associazioni apicoltori italiani (Unaapi), įsteigta Kastel San Pjetro Termėje (Italija),

atstovaujamos advokatų B. Kloostra ir A. van den Biesen,

ieškovės,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą L. Pignataro-Nolin, G. von Rintelen ir P. Ondrůšek,

atsakovę,

dėl SESV 263 straipsniu grindžiamo prašymo panaikinti 2015 m. liepos 27 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2015/1295, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką patvirtinama veiklioji medžiaga sulfoksafloras ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedas (OL L 199, 2015, p. 8),

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį per pasitarimus sudarė pirmininkas H. Kanninen, teisėjai I. Pelikánová (pranešėja) ir L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín,

kancleris E. Coulon,

priima šią

* Proceso kalba: anglų.

Nutartį

Ginčo aplinkybės

- 1 Pagal 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinančio Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009, p. 1) 7 straipsnio 1 dalį 2011 m. rugsėjo 1 d. Airija gavo paraišką dėl veikliosios medžiagos sulfoksaflo ro patvirtinimo.
- 2 2012 m. lapkričio 23 d. Airija pateikė Europos Komisijai vertinimo ataskaitos projektą, kuriame siekiama nustatyti, ar nurodyta veiklioji medžiaga atitinka Reglamento Nr. 1107/2009 4 straipsnyje nustatytus patvirtinimo kriterijus.
- 3 Laikydamosi Reglamento Nr. 1107/2009 12 straipsnio 3 dalies Europos maisto saugos tarnyba (EFSA) paprašė paraiškos teikėjos pateikti papildomos informacijos. 2014 m. sausio mėn. Airija pateikė EFSA papildomų duomenų vertinimą kaip atnaujintą vertinimo ataskaitos projektą.
- 4 2014 m. gegužės 12 d. EFSA paskelbė savo išvadą dėl sulfoksaflo ro, naudojamo kaip pesticidas, keliamos rizikos vertinimo bendros peržiūros pagal Reglamentą Nr. 1107/2009. 2015 m. kovo 11 d. EFSA paskelbė naują šių išvadų redakciją.
- 5 2014 m. gruodžio 11 d. Komisija pateikė Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatiniam komitetui sulfoksaflo ro peržiūros ataskaitą ir reglamento dėl šios veikliosios medžiagos patvirtinimo projektą.
- 6 2015 m. liepos 27 d. Komisija priėmė Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2015/1295, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką patvirtinama veiklioji medžiaga sulfoksaflo ras ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedas (OL L 199, 2015, p. 8) (toliau – ginčijamas aktas).

Procesas ir šalių reikalavimai

- 7 Ieškovės *Pesticide Action Network Europe (PAN Europe)*, *Bee Life European Beekeeping Coordination (Bee Life)* ir *Unione nazionale associazioni apicoltori italiani (Unaapi)* pareiškė šį ieškinį (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2015 m. spalio 22 d.).
- 8 Atskiru dokumentu (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2016 m. sausio 25 d.) Komisija, remdamasi Bendrojo Teismo procedūros reglamento 130 straipsniu, pareiškė nepriimtumu grindžiamą prieštaravimą. 2016 m. kovo 11 d. ieškovės pateikė savo pastabas dėl šio prieštaravimo.
- 9 Atskirais dokumentais (juos Bendrojo Teismo kanceliarija atitinkamai gavo 2016 m. kovo 31 d. ir balandžio 5 d.) *European Crop Protection Association (ECPA)*, *Dow AgroSciences Ltd* ir *Dow AgroSciences Iberica SA* paprašė leisti įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų.
- 10 Komisija Bendrojo Teismo prašo:
 - pripažinti ieškinį nepriimtinu,
 - priteisti iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.
- 11 Ieškovės Bendrojo Teismo prašo:
 - panaikinti ginčijamą aktą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

- 12 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 130 straipsnio 1 dalį, jeigu atsakovas to prašo, Bendrasis Teismas gali priimti sprendimą dėl nepriimtumo arba kompetencijos nebuvimo nepradėjęs bylos nagrinėti iš esmės.
- 13 Tokiu atveju pagal Procedūros reglamento 130 straipsnio 7 dalį Bendrasis Teismas kuo greičiau priima sprendimą dėl prašymo arba, jeigu tai pateisinama dėl ypatingų aplinkybių, nurodo, kad dėl jo bus sprendžiama nagrinėjant bylą iš esmės.
- 14 Šioje byloje Bendrasis Teismas, manydamas, kad bylos medžiagoje yra pakankamai informacijos, nusprendė priimti sprendimą ir netęsti proceso.

Dėl ieškovių teisės pareikšti ieškinį

- 15 Remdamasi įvairiais pagrindais Komisija ginčija ieškovių teisę pareikšti ieškinį. Ji teigia, kad, pirma, ginčijamas aktas nėra tiesiogiai susijęs su ieškovėmis ir, antra, jis nėra su jomis konkrečiai susijęs ir dėl jo reikia patvirtinti įgyvendinimo priemones.
- 16 Pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo gali pirmoje ir antroje pastraipose numatytais sąlygomis pareikšti ieškinį dėl jam skirtų aktų arba aktų, kurie tiesiogiai ir konkrečiai su juo susiję, ar dėl reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktų, tiesiogiai su juo susijusių ir dėl kurių nereikia patvirtinti įgyvendinimo priemonių.
- 17 Akivaizdu, kad ginčijamas aktas nėra skirtas ieškovėms. Todėl jos gali turėti teisę pareikšti ieškinį tik antruoju ar trečiuoju atvejais, numatytais SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje. Kadangi abiem atvejais reikalaujama, jog ginčijamas aktas būtų tiesiogiai susijęs su ieškovėmis, pirmiausia reikia išnagrinėti šią sąlygą.
- 18 Dėl tiesioginės sąsajos nusistovėjusioje teismų praktikoje numatyta, kad pagal šią sąlygą reikia, jog, pirma, ginčijama priemonė turėtų tiesioginių pasekmių asmens teisinei padėčiai ir, antra, nepaliktu jokios diskrecijos šios priemonės adresatams, atsakingiems už jos įgyvendinimą, kuris yra išimtinai automatinis ir kyla tik iš Sąjungos teisės normų, netaikant kitų tarpinių taisyklių (1998 m. gegužės 5 d. Sprendimo *Dreyfus / Komisija*, C-386/96 P, EU:C:1998:193, 43 punktą, 2004 m. birželio 29 d. Sprendimo *Front national / Parlamentas*, C-486/01 P, EU:C:2004:394, 34 punktą ir 2009 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Komisija / Ente per le Ville vesuviane* ir *Ente per le Ville vesuviane / Komisija*, C-445/07 P ir C-455/07 P, EU:C:2009:529, 45 punktą).
- 19 Be to, nors iš tiesų, kaip pažymi ieškovės, SESV 263 straipsnio ketvirta pastraipa nesutampa su buvusio EB 230 straipsnio ketvirta pastraipa, vis dėlto pažymėtina, kad SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatyta tiesioginės sąsajos sąlyga nebuvo pakeista, todėl šios nutarties 18 punkte nurodyta teismų praktika taikytina ir nagrinėjamu atveju (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 9 d. Nutarties *Regione Puglia / Komisija*, C-586/11 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2013:459, 31 punktą, 2011 m. birželio 15 d. Nutarties *Ax / Taryba*, T-259/10, nepaskelbta Rink., EU:T:2011:274, 21 punktą ir 2011 m. spalio 12 d. Nutarties *GS / Parlamentas ir Taryba*, T-149/11, nepaskelbta Rink., EU:T:2011:590, 19 punktą).
- 20 Šiuo klausimu, pirma, Komisija teigia, jog šioje byloje taikytinuose teisės aktuose nustatytu mechanizmu panaikinama galimybė, kad ieškovės galėtų būti tiesiogiai susijusios su ginčijamu aktu. Pažymėtina, kad per leidimo išdavimo procedūrą valstybės narės negalėtų priimti sprendimų

automatiškai – atvirkščiai, joms turi būti suteikta pakankamai plati diskrecija ir didelė veiksmų laisvė, ypač kiek tai susiję su sudėtingu techniniu vertinimu ir leidimo suteikimo sąlygų, pritaikytų atsižvelgiant į jų teritorijoje ir regione, kuriam jos priklauso, esančią padėtį, nustatymu.

- 21 Antra, Komisija pažymi, kad net jei valstybė narė ateityje išduotų leidimą dėl augalų apsaugos produkto, kurio sudėtyje yra sulfoksaflo, galimos tokio leidimo pasekmės ieškovių padėčiai būtų tik faktinio pobūdžio ir tai neturėtų jokios įtakos jų teisėms ir pareigoms, t. y. jų teisinei padėčiai.
- 22 Pirma, ieškovės tvirtina, kad dėl veikliosios medžiagos sulfoksaflo patvirtinimo ginčijamu reglamentu kyla tiesioginių teisinių pasekmių.
- 23 Antra, ieškovės teigia, kad, kaip matyti iš Sąjungos teismų praktikos, teisės aktas yra tiesiogiai susijęs su asmenimis tada, kai juo daroma tiesioginė įtaka ne tik jų teisei, bet ir faktinei padėčiai.
- 24 Ginčijamo akto tikslas – laikantis tam tikrų sąlygų pagal Reglamentą Nr. 1107/2009 patvirtinti veikliąją medžiagą sulfoksaflo kaip augalų apsaugos produktų sudėtinę medžiagą ir įtraukti ją į 2011 m. gegužės 25 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011, kuriuo dėl patvirtintų veikliųjų medžiagų sąrašo įgyvendinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1107/2009 (OL L 153, 2011, p. 1), priedą.
- 25 Sulfoksaflo patvirtinimo ir įtraukimo į patvirtintų veikliųjų medžiagų sąrašą teisinė pasekmė yra ta, kad valstybėms narėms suteikiama galimybė, laikantis tam tikrų Reglamento Nr. 1107/2009 29 straipsnyje nustatytų papildomų sąlygų, leisti pateikti rinkai augalų apsaugos produktus, kurių sudėtyje yra sulfoksaflo, jeigu toks prašymas pateikiamas.
- 26 Taigi ginčijamu aktu daroma tiesioginė įtaka, kaip ji suprantama pagal šios nutarties 18 punkte nurodytą teismų praktiką, būtent valstybių narių ir galimų pareiškėjų, prašančių išduoti leidimus pateikti rinkai augalų apsaugos produktus, kurių sudėtyje yra sulfoksaflo, teisei padėčiai.
- 27 Be to, nė vienas iš ieškovių pateiktų argumentų negali paneigti išvados, kad teisių suteikimas arba pareigų nustatymas kitiems subjektams, kurie nėra valstybės narės ir galimi pareiškėjai, prašantys išduoti leidimus pateikti rinkai, nėra nei ginčijamo akto tikslas, nei jo pasekmė.

Dėl argumentų, susijusių su teise į nuosavybę ir teise užsiimti verslu

- 28 Ieškovės tvirtina, kad veikliosios medžiagos sulfoksaflo patvirtinimas ginčijamu reglamentu sukelia tiesioginių teisinių pasekmių *Unaapi* nariams dėl to, kad, pavyzdžiui, galutinai nustatomas leistinas sąlyčio lygis ir rizikos mažinimo sąlygos. Be to, atsižvelgiant į neigiamą sulfoksaflo poveikį bitėms, jo patvirtinimas kelia grėsmę bitininkų vykdomai gamybos veiklai, taigi sukelia teisinių pasekmių jų teisei į nuosavybę ir teisei užsiimti verslu.
- 29 Šiuo klausimu, kaip matyti iš bylos medžiagos, *Unaapi* yra Italijos bitininkų asociacija, kurios tikslas – skatinti, apsaugoti ir visais atžvilgiais remti Italijos bitininkystę pasitelkiant jos narius, t. y. bitininkus ir bitininkų asociacijas – jų pagalbą, koordinavimą ir atstovavimą. Konkrečiai kalbant, *Unaapi* atstovauja bitininkų interesams nacionalinio ir tarptautinio lygmens institucijose ir administracijose.
- 30 Šiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad pagal teismo praktiką tokių atstovaujančiųjų asociacijų, kaip *Unaapi*, pareikšti ieškiniai yra priimtini, jeigu šios asociacijos atstovauja savo narių, turinčių teisę pareikšti ieškinį, interesams (šiuo klausimu žr. 1997 m. rugsėjo 30 d. Nutarties *Federolio / Komisija*, T-122/96, EU:T:1997:142, 61 punktą, 2005 m. birželio 28 d. Nutarties *FederDoc ir kt. / Komisija*, T-170/04, EU:T:2005:257, 49 punktą ir 2010 m. kovo 18 d. Nutarties *Forum 187 / Komisija*, T-189/08, EU:T:2010:99, 58 punktą). Todėl nagrinėjamu atveju reikia patikrinti, ar *Unaapi* nariai yra tiesiogiai susiję su ginčijamu aktu.

- 31 Be to, kiek tai susiję su tariamomis teisinėmis pasekmėmis *Unaapi* narių teisei į nuosavybę ir jų teisei užsiimti verslu, ieškovės remiasi tuo, kad dėl sulfoksafloro patvirtinimo kiltų grėsmė jų vykdomai gamybos veiklai.
- 32 Šiuo atveju pakanka pažymėti, kad, viena vertus, darant prielaidą, jog dėl augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra sulfoksafloro, naudojimo iš tikrųjų galėtų kilti pavojus *Unaapi* narių komercinei veiklai, vis dėlto tokios ekonominės pasekmės būtų susijusios ne su jų teisine, o tik su faktine padėtimi (šiuo klausimu žr. 2000 m. birželio 27 d. Sprendimo *Salamander ir kt. / Parlamentas ir Taryba*, T-172/98 ir T-175/98–T-177/98, EU:T:2000:168, 62 punktą ir 2005 m. liepos 11 d. Nutarties *Bonino ir kt. / Parlamentas ir Taryba*, T-40/04, EU:T:2005:279, 56 punktą).
- 33 Kita vertus, reikia priminti, jog ši tariama grėsmė grindžiama prielaida, kad valstybė narė duos leidimą pateikti rinkai augalų apsaugos produktą, kurio sudėtyje yra sulfoksafloro. Taigi, kaip pagrįstai pažymėjo Komisija, sulfoksafloro patvirtinimas nereiškia, kad bus automatiškai išduodamas toks leidimas. Iš tikrųjų, valstybės narės, nagrinėdamos Reglamento Nr. 1107/2009 29 straipsnyje nustatytas leidimo išdavimo sąlygas, turi pakankamai plačią diskreciją ir didelę veiksmų laisvę. Be to, Reglamento Nr. 540/2011 priedo, iš dalies pakeisto ginčijamu aktu, skiltyje „Konkrečios nuostatos“ pateikiami papildomi ir konkretūs kriterijai, kuriuos turi įvertinti valstybė narė, kai gauna paraišką dėl leidimo išdavimo. Kaip pažymėjo Komisija, bitėms kylanti rizika priklausys nuo konkretaus produkto naudojimo sąlygų, kurios bus nustatytos valstybių narių išduotuose leidimuose. Todėl, net jei ginčijamas aktas darytų įtaką *Unaapi* narių teisei į nuosavybę ir jų komercinei veiklai, net jeigu tokia įtaką galima būtų laikyti teisine, bet kuriuo atveju jos nebūtų galima laikyti tiesiogine.
- 34 Dėl tos pačios priežasties reikia taip pat atmesti ieškovių argumentus, grindžiamus tariamu atsižvelgimu, ypač su valstybės pagalba susijusioje teismo praktikoje, į visiškai faktinį poveikį taip, kaip būtų atsižvelgta į tiesioginį poveikį.
- 35 Tie patys argumentai laikytini tinkamais kalbant apie leistiną sąlyčio lygį ir rizikos mažinimo sąlygas, nes, kaip teigia ieškovės, tai buvo galutinai nustatyta ginčijamu aktu. Iš tikrųjų, net darant prielaidą, kad dėl tokių lygio ir sąlygų iš tikrųjų galėtų kilti pavojus *Unaapi* narių komercinei veiklai ir jų turimiems aviliams, vis dėlto tokios konkrečios pasekmės atsirastų tik tuo nebūtinai įvyksiančiu atveju, jei valstybės narės išduotų leidimus pateikti rinkai augalų apsaugos produktus, kurių sudėtyje yra sulfoksafloro.
- 36 Vadinasi, *Unaapi* nariai negali remtis tariamu savo teisės į nuosavybę ir teisės užsiimti verslu pažeidimu, kad įrodytų, jog yra tiesiogiai susiję su ginčijamu aktu.

Dėl argumentų, grindžiamų įtaka *PAN Europe* ir *Bee Life* vykdomos kampanijos tikslams

- 37 Ieškovės teigia, kad ginčijamu aktu daroma tiesioginė įtaka tikslams, kurių siekiama *PAN Europe* ir *Bee Life* rengiama europine kampanija dėl bičių apsaugos nuo kenksmingų insekticidų, koks yra sulfoksafloras, todėl abi ieškovės yra tiesiogiai susijusios su ginčijamu aktu.
- 38 Visų pirma šiuo klausimu iš ieškinio matyti, kad *PAN Europe* yra europinė aplinkos apsaugos organizacija, veikianti 24 valstybėse, iš kurių 21 yra Sąjungos valstybė narė. Vadovaudamasi savo įstatais, ji, be kita ko, siekia skatinti veiklą, kurią vykdant būtų sumažintas arba panaikintas pesticidų naudojimas. Iš bylos medžiagos taip pat matyti, kad *Bee Life* yra aplinkos apsaugos organizacija. Be to, jos įstatuose numatyta, kad ji, be kita ko, siekia nustatyti ir išspręsti aplinkos apsaugos problemas, susijusias su vabzdžiais apdulkintojais, konkrečiai – su naminėmis bitėmis, ir užtikrinti geresnę aplinkos apsaugą, ypač žemės ūkio priemones, suderinamas su apdulkintojų gerovės reikalavimais, ir biologinę įvairovę.

- 39 Be to, reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką tokioms aplinkos apsaugos organizacijoms, kaip *PAN Europe* ir *Bee Life*, turi būti suteikta galimybė naudotis veiksminga Sąjungos teisės sistemos joms garantuojamų teisių teismine gynyba, tačiau teisė į tokią gynybą negali prieštarauti SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatytoms sąlygoms, taikomoms visiems asmenims, t. y. ir fiziniams, ir juridiniams (žr. 2009 m. rugsėjo 24 d. Nutarties *Município de Gondomar / Komisija*, C-501/08 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2009:580, 38 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką, 2015 m. kovo 13 d. Nutarties *European Coalition to End Animal Experiments / ECHA*, T-673/13, EU:T:2015:167, 63 punktą).
- 40 Pirma, šioje byloje pakanka konstatuoti, kad ginčijamas aktas neturi įtakos *PAN Europe* ir *Bee Life* teisei rengti kampanijas siekiant bet kurio jų pasirinkto aplinkos apsaugos tikslo, tačiau Sąjungos teisės sistemoje aplinkos apsaugos organizacijoms nesuteikiama teisė į tai, kad Sąjungos teisės aktais nebūtų daroma įtaka jų kampanijų tikslams. Vadinasi, net jeigu ginčijamu aktu būtų daroma įtaka *PAN Europe* ir *Bee Life* rengiamos kampanijos tikslui, bet koku atveju tai būtų ne teisinė, bet faktinė įtaka.
- 41 Antra, kaip nurodyta, veiksmingas augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra sulfoksaflo, naudojimas priklausys nuo valstybių narių išduodamo tokių produktų leidimo pateikti rinkai, kuri jos nebūtinai išduos, todėl galima ginčijamo akto įtaka *PAN Europe* ir *Bee Life* kampanijos tikslams bus tik netiesioginė.
- 42 Vadinasi, *PAN Europe* ir *Bee Life* negali remtis tariama ginčijamo akto įtaka jų rengiamai kampanijai, kad įrodytų, jog yra tiesiogiai susijusios su šiuo aktu.

Dėl argumentų, grindžiamų dalyvavimu sprendimų priėmimo procese

- 43 Ieškovės teigia, kad *Bee Life* turi teisę pareikšti ieškinį dėl to, kad dalyvavo sprendimų priėmimo procese. Iš tikrųjų, pagal Reglamento Nr. 1107/2009 12 straipsnį *Bee Life* pateikė rašytines pastabas dėl sulfoksaflo įvertinimo ataskaitos projekto.
- 44 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad iš tiesų tam tikrais atvejais tai, kad ieškovė dalyvavo administracinėje procedūroje, vykusioje prieš priimant ginčijamą aktą, leidžia, atsižvelgiant ir į kitas aplinkybes, ją laikyti konkrečiai susijusia su šiuo aktu, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą (šiuo klausimu žr. 1994 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Air France / Komisija*, T-2/93, EU:T:1994:55, 44 ir 47 punktus ir 1995 m. liepos 6 d. Sprendimo *AITEC ir kt. / Komisija*, T-447/93–T-449/93, EU:T:1995:130, 36 punktą). Vis dėlto toks dalyvavimas neleidžia daryti išvados, kad nagrinėjamas teisės aktas yra tiesiogiai susijęs su ieškove.
- 45 Vadinasi, *Bee Life* negali remtis tuo, kad pateikė rašytines pastabas dėl sulfoksaflo įvertinimo ataskaitos projekto, kad patvirtintų, jog yra tiesiogiai susijusi su ginčijamu aktu.

Dėl argumentų, susijusių su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija

- 46 Ieškovės teigia, kad, siekiant išaiškinti tiesioginės sąsajos sąlygą, reikia atsižvelgti į joms suteiktas teises į aplinkos apsaugą ir į veiksmingą teisminę gynybą, atitinkamai įtvirtintas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos, kuri pagal ESS 6 straipsnio 1 dalį turi tokią pat teisinę galią kaip Sutartys, 37 ir 47 straipsniuose; tai leistų SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą aiškinti taip, kad ja suteikiama galimybė kreiptis į Sąjungos teismus pareiškiant ieškinį dėl panaikinimo aplinkos apsaugos srityje. Iš Bendrojo Teismo praktikos matyti, kad kai kuriais atvejais Sąjungos teisėje pripažintų viršesnių bendrųjų principų taikymas gali lemti platesnį priimtinumo kriterijų aiškinimą.
- 47 Dėl ieškovių rėmimosi Pagrindinių teisių chartijos 37 straipsniu pakanka pažymėti, kad šiame straipsnyje įtvirtinamas tik principas dėl bendros Sąjungos pareigos pasiekti savo politikos kryptimis siekiamus tikslus, bet ne teisė pateikti Sąjungos teismams ieškinius, susijusius su aplinkos apsauga.

- 48 Pagrindinių teisių chartijoje iš tikrųjų atskiriami principai ir teisės ir tai matyti, pavyzdžiui, iš jos 51 straipsnio 1 dalies antro sakinio ir 52 straipsnio 2 ir 5 dalių. Su Pagrindinių teisių chartija susijusiuose išaiškinimuose (OL L 303, 2007, p. 17), kuriems, kaip nurodyta šios chartijos 52 straipsnio 7 dalyje, „Sąjungos <...> teismai skiria deramą dėmesį“, be kita ko, patikslinama, kad, kiek tai susiję su Pagrindinių teisių chartijos 52 straipsnio 5 dalimi, principai gali būti įgyvendinti įstatymo galią turinčiais ar vykdomaisiais aktais, kuriuos Sąjunga priima pagal savo įgaliojimus, o valstybės narės – tik kai įgyvendina Sąjungos teisę, todėl jie tampa svarbūs teismams, tik kai tokie aktai yra aiškinami ar peržiūrimi, tačiau jie nesukuria teisės Sąjungos institucijoms ar valstybių narių valdžios institucijoms teikti tiesioginius reikalavimus imtis pozityvių veiksmų, o tai atitinka tiek Teisingumo Teismo praktiką, tiek požiūrį į „principus“ valstybių narių konstitucinėse sistemose. Šiuo klausimu minėtuose išaiškinimuose, be kita ko, kaip pavyzdys nurodomas Pagrindinių teisių chartijos 37 straipsnis.
- 49 Be to, kalbant apie Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį, iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad šia nuostata nesiekama pakeisti Sutartyse nustatytos teisminės kontrolės sistemos, ypač taisyklių dėl tiesiogiai Sąjungos teismui pateiktų ieškinių priimtumo; tokia išvada darytina atsižvelgiant ir į susijusius su šiuo straipsniu išaiškinimus, kuriais pagal ESS 6 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą ir Pagrindinių teisių chartijos 52 straipsnio 7 dalį reikia remtis aiškinant šią chartiją (šiuo klausimu žr. 2013 m. sausio 22 d. Sprendimo *Sky Österreich*, C-283/11, EU:C:2013:28, 42 punktą, 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Alemo-Herron ir kt.*, C-426/11, EU:C:2013:521, 32 punktą ir 2013 m. spalio 3 d. Sprendimo *Inuit Tapiriit Kanatami ir kt. / Parlamentas ir Taryba*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 97 punktą).
- 50 Taigi, SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatytos priimtumo sąlygos turi būti aiškinamos atsižvelgiant į pagrindinę teisę į veiksmingą teisminę gynybą, tačiau laikantis ESV sutartyje aiškiai numatytų sąlygų (šiuo klausimu žr. 2013 m. spalio 3 d. Sprendimo *Inuit Tapiriit Kanatami ir kt. / Parlamentas ir Taryba*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 98 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 51 Iš tikrųjų, kaip teigia ieškovės, jos tvirtino ne tai, kad Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnis turėtų pakeisti SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą, bet tai, kad pastarąją nuostatą, ypač tiesioginės sąsajos kriterijų, reikia aiškinti atsižvelgiant į pirmąją nuostatą ir ne taip griežtai. Vis dėlto, neatrodo, kad Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje įtvirtinta garantija viršytų Sąjungos teisėje jau įtvirtintas garantijas, pavyzdžiui, tas, kurios nustatytos šios nutarties 18 punkte nurodytoje teismo praktikoje. Be to, pačios ieškovės neteigė, kad taip galėtų būti.
- 52 Vadinas, ieškovės negali remtis Pagrindinių teisių chartijos 37 ir 47 straipsniais tam, kad užginčytų tokį SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos, būtent tiesioginės sąsajos kriterijaus, aiškinimą, koks numatytas nusistovėjusioje Sąjungos teismų praktikoje.

Dėl argumentų, susijusių su Orhuso konvencija

- 53 Ieškovės teigia, kad Bendrasis Teismas, aiškindamas SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą, turi atsižvelgti į 1998 m. birželio 25 d. Orhuse (Danija) priimtą Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimančiam sprendimams ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais, kuri Europos bendrijos vardu patvirtinta 2005 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimu 2005/370/EB (OL L 124, 2005, p. 1, toliau – Orhuso konvencija).
- 54 Ieškovės konkrečiai remiasi Orhuso konvencijos 9 straipsnio 3 dalimi, pagal kurią „kiekviena Šalis užtikrina, kad visuomenės atstovai, atitinkantys nacionaliniuose įstatymuose numatytus kriterijus, jeigu tokie yra, galėtų administracine arba teismo tvarka kreiptis dėl privačių asmenų arba valstybės institucijų, pažeidžiančių nacionalinių įstatymų nuostatas, susijusias su aplinkosauga, veiksmų arba neveikimo užginčijimo“. Remdamosi šia nuostata jos daro išvadą, kad SESV 263 straipsnio ketvirtoje

pastraipoje nustatyta tiesioginės sąsajos sąlyga turi būti aiškinama taip, kad ja siekiama, jog visuomenei ir aplinkos apsaugos organizacijoms būtų užtikrinta veiksminga teisinė apsauga ir suteikta teisė kreiptis į teismą aplinkos apsaugos klausimais.

- 55 Šiuo klausimu, pirma, reikia priminti, kad pagal SESV 216 straipsnio 2 dalį Sąjungos sudaryti tarptautiniai susitarimai yra privalomi jos institucijoms ir turi viršenybę prieš Sąjungos antrinės teisės aktus (2008 m. birželio 3 d. Sprendimo *Intertanko ir kt.*, C-308/06, EU:C:2008:312, 42 punktas, 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir kt. / Vereniging Milieudefensie ir Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 52 punktas ir 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir Komisija / Stichting Natuur en Milieu ir Pesticide Action Network Europe*, C-404/12 P ir C-405/12 P, EU:C:2015:5, 44 punktas).
- 56 Vadinas, Sąjungos sudaryti tarptautiniai susitarimai, įskaitant Orhuso konvenciją, nėra viršesni prieš Sąjungos pirminę teisę, todėl remiantis šia konvencija negali būti leidžiama nukrypti nuo SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos.
- 57 Antra, iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad teisės subjektai gali remtis tarptautinio susitarimo, kurio susitariančioji šalis yra Sąjunga, nuostatomis tik su sąlyga, kad šio susitarimo pobūdis ir struktūra tam neprieštarauja ir kad tos nuostatos yra besąlygiškos ir pakankamai tikslios pagal savo turinį (žr. 2000 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Dior ir kt.*, C-300/98 ir C-392/98, EU:C:2000:688, 42 punktą ir 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir kt. / Vereniging Milieudefensie ir Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 54 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 58 Taigi, kaip Teisingumo Teismas jau konstatavo, Orhuso konvencijos 9 straipsnio 3 dalyje nenustatoma jokie besąlygiško ir pakankamai tikslaus įpareigojimo, kuris galėtų tiesiogiai reguliuoti asmenų teisinę padėtį, todėl ši nuostata netenkina minėtų sąlygų. Iš tikrųjų, kadangi tik „visuomenės atstovai, atitinkantys nacionaliniuose įstatymuose numatytus kriterijus“, turi minėto 9 straipsnio 3 dalyje nurodytas teises, šios nuostatos įgyvendinimas arba veikimas priklauso nuo vėlesnio akto priėmimo (2011 m. kovo 8 d. Sprendimo *Lesoochránárske zoskupenie*, C-240/09, EU:C:2011:125, 45 punktas ir 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir kt. / Vereniging Milieudefensie ir Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 55 punktas).
- 59 Vadinas, teisės subjektai Sąjungos teismuose negali tiesiogiai remtis Orhuso konvencijos 9 straipsnio 3 dalimi.
- 60 Trečia, bet koku atveju reikia pažymėti, kad ieškovės neįrodė, jog SESV 263 straipsnio ketvirta pastraipa, kaip ją yra išaiškinę Sąjungos teismai, yra nesuderinama su Orhuso konvencijos 9 straipsnio 3 dalimi. Iš tikrųjų, pačia Orhuso konvencijoje pateikiama formuluote „visuomenės atstovai, atitinkantys nacionaliniuose įstatymuose numatytus kriterijus“ įtvirtinama, kad teisių, kurios visuomenės atstovams turi būti užtikrinamos pagal 9 straipsnio 3 dalį, suteikimas priklauso nuo to, ar šie tenkina SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje įtvirtintus priimtumo kriterijus.
- 61 Darytina išvada, kad Orhuso konvencija grindžiami ieškovių argumentai turi būti atmesti.

Išvada dėl ieškovių teisės pareikšti ieškinį

- 62 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad jokia ginčijamo akto nuostata nėra tiesiogiai taikoma ieškovėms taip, kad pagal šį aktą joms būtų suteikiamos teisės ar nustatomos pareigos. Kadangi ginčijamu aktu nedaroma jokios įtakos jų teisei padėčiai, vadinas, nėra įvykdyta tiesioginės sąsajos sąlyga, kaip numatyta SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nurodytais antruoju ir trečiuoju atvejais.

63 Kadangi ginčijamas aktas nėra skirtas ieškovėms (žr. šios nutarties 17 punktą), šis ieškinys turi būti atmestas kaip nepriimtinas, ir nėra reikalo nagrinėti kitų priimtimumo sąlygų.

Dėl prašymų įstoti į bylą

64 Pagal Procedūros reglamento 142 straipsnio 2 dalį pagrindinio ginčo atžvilgiu įstojimas į bylą yra papildomas ir netenka savo dalyko, kai, be kita ko, ieškinys pripažįstamas nepriimtinu.

65 Todėl nebereikia priimti sprendimo dėl *ECPA*, *Dow AgroSciences* ir *Dow AgroSciences Iberica* prašymų įstoti į bylą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

66 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

67 Kadangi ieškovės bylą pralaimėjo, jos turi padengti savo ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal šios pateiktus reikalavimus.

68 Pagal Procedūros reglamento 144 straipsnio 10 dalį, jeigu procesas pagrindinėje byloje užbaigiamas prieš priimant sprendimą dėl prašymo įstoti į bylą, prašymą įstoti į bylą pateikęs asmuo ir pagrindinės bylos šalys padengia savo bylinėjimosi išlaidas, susijusias su tokiu prašymu.

69 Todėl šioje byloje ieškovės, Komisija, *ECPA*, *Dow AgroSciences* ir *Dow AgroSciences Iberica* padengia kiekviena savo bylinėjimosi išlaidas, susijusias su *ECPA*, *Dow AgroSciences* ir *Dow AgroSciences Iberica* prašymais įstoti į bylą.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji kolegija)

nutaria:

- 1. Atmesti ieškinį kaip nepriimtina.**
- 2. Nebereikia priimti sprendimo dėl *European Crop Protection Association (ECPA)*, *Dow AgroSciences Ltd* ir *Dow AgroSciences Iberica SA* prašymų įstoti į bylą.**
- 3. *Pesticide Action Network Europe (PAN Europe)*, *Bee Life European Beekeeping Coordination (Bee Life)* ir *Unione nazionale associazioni apicoltori italiani (Unaapi)* padengia savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.**
- 4. *PAN Europe*, *Bee Life*, *Unaapi*, Komisija, *ECPA*, *Dow AgroSciences* ir *Dow AgroSciences Iberica* padengia kiekviena savo išlaidas, susijusias su prašymais įstoti į bylą.**

Priimta 2016 m. rugsėjo 28 d. Liuksemburge.

Kancleris
E. Coulon

Pirmininkas
H. Kanninen